

Китоби Дониёл — Рақами бисту чор

Нимруд, Навуходоносор ва Балшасар

Jeff Pippenger

2023-12-19

Китобҳои Дониёл ва Ваҳй ҳамон як китобанд, ҳамон тавре ки Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадид ҳамон як китобанд. Андак пеш аз баста шудани муҳлати озмоиш, Ваҳйи Исои Масеҳ кушода мешавад.

Ва ба ман мегӯяд: «Суханони нубуввати ин китобро мӯҳр макун, зеро вақт наздик аст. Ҳар кӣ беадолат аст, бигзор ҳанӯз беадолатӣ кунад; ва ҳар кӣ палид аст, бигзор ҳанӯз палид бошад; ва ҳар кӣ одил аст, бигзор ҳанӯз адолат кунад; ва ҳар кӣ муқаддас аст, бигзор ҳанӯз муқаддас бошад. Ва инак, Ман зуд меоям; ва мукофоти Ман бо Ман аст, то ба ҳар кас мувофиқи амалаш бидиҳам. Ман Алфа ва Омега, ибтидо ва интиҳо, аввалин ва охирин ҳастам». Ваҳй 22:10–13.

«Қоидаи аввали зикр»-и Китоби Муқаддас, ки он ҳақиқатро низ дар бар мегирад, ки анҷоми чизе ба воситаи ибтидои он тасвир мегардад, аҳамияти се боби аввали китоби Дониёлро таъкид мекунад, зеро онҳо нахустин ҳақиқате мебошанд, ки дар китобе зикр шудаанд, ки ҳамон китобҳои Дониёл ва Ваҳй аст. Исо Алфа ва Омега аст; бинобар ин, ибтидои он китобе, ки китобҳои Дониёл ва Ваҳй аст, бояд он ҳақиқатро намоёндагӣ кунад, ки дар охир кушода мешавад. Пас, дар як сатҳ, он ҳақиқате, ки кушода мешавад, Инҷили ҷовидони ғариштагони Ваҳй боби чордаҳ аст.

Ваҳйи Исои Масеҳ, ки дар ояти якуми боби аввали Ваҳй муаррифӣ шудааст, ҳамон паём аст, ки бояд ба калисоҳо расонида шавад, ҳангоме ки «вақт наздик аст»; ва он вақте ки дар боби аввали Ваҳй «наздик аст», бояд ҳамон вақте бошад, ки дар боби бисту дуҷуми Ваҳй, андаке пеш аз баста шудани муҳлати озмоиш, «наздик аст».

Ваҳйи Исои Масеҳ, ки Худо онро ба Ё дод, то ба бандагони Худ чизхоеро, ки ба зудӣ воқеъ шуданашон лозим аст, нишон диҳад; ва онро ба воситаи ғариштаи Худ ба бандаи Худ Юҳанно фиристода, баён намуд: Ё ба каломи Худо ва ба шаҳодати Исои Масеҳ, ва ба ҳар он чи дида буд, шаҳодат дод. Хушо касе ки меҳонад, ва онҳое ки суханони ин нубувватро мешунаванд ва он чиро, ки дар он навишта шудааст, нигоҳ медоранд; зеро вақт наздик аст. Ваҳй 1:1–3.

Паёме, ки паёми ниҳой аст ва андаке пеш аз баста шудани муҳлати озмоиш кушода мешавад, ҳангоме ки «вақт наздик аст», ҳамон паёми борони охирин ғариштаи дуҷум ва Фарёди Нимаишабӣ мебошад. Он ҳақиқатест, ки бо «таърихи пинҳон»-и Ҳафт Раъд пайваست аст. Он ваҳйи «ҳаштуме, ки аз миёни ҳафт аст» мебошад, ва риштаи тиллоие, ки ҳамаи ин ваҳйҳои гаронбаҳоро ба ҳам бофта, онҳоро ба ҷомаи зебои адолати Масеҳ табдил медиҳад, ҳамон «гаронбаҳо»-и «ҳафт бор»-и Ибодат 26 аст. Дониёл боби як, ва боз, Дониёл бобҳои як то се, ҳамон паём аст. «Сирр»-и боби ду низ ҳамон паём аст.

Боби якуми Дониёл паёми фариштаи аввалро намояндагӣ мекунад, ва ҳамон тавре ки ҳамаи аломатҳои роҳнамои нубуввати ҳар се паёми фариштагон дар паёми фариштаи аввал дар боби чордахуმი Ваҳй намояндагӣ шудаанд, ҳамаи аломатҳои роҳнамои нубуввати ҳар се паём низ дар боби якуми Дониёл намояндагӣ шудаанд. Он унсурҳо раванди санчиши сесамта мебошанд, ки дар боби якуми Дониёл санчиши парҳезиро намояндагӣ мекунад, ва пас аз он санчиши дидорӣ меояд, ки ба санчиши муайянкунанда меорад. Боби як, ҳангоми баррасӣ дар иртибот бо бобҳои ду ва се, санчиши парҳезиро намояндагӣ мекунад, ва боби ду санчиши дидорию, ва боби се санчиши муайянкунандаро. Се паёми фариштагони Ваҳйи чордах, ва бобҳои якум то сеюми Дониёл, барои раванди санчиши сесамта чаҳор шоҳидро фароҳам меоранд.

Бобҳои чорум ва панҷуми Дониёл як хатти бисёр амиқи таърихи нубуввати ифода менамоянд. Хатте, ки аз ин ду боб ҳосил мешавад, ҳадди ақал шаш хатти ҷудогонаи нубуввати дар бар мегирад. Яке аз он хатҳои нубуввати аз соли 723 то милод оғоз ёфта, то қонуни якшанбе идома меёбад. Хати дигаре аз ин шаш хат таърихи соли 1798-ро то қонуни якшанбе ифода мекунад, ва дар он хат се хатти нубувват ҳамзамон муаррифӣ мешаванд: хати ҳайвони заминӣ (Иёлоти Муттаҳида), сипас хати шоҳи протестантӣ ва низ хати шоҳи ҷумҳуриҳо. Якҷоя онҳо хатти панҷумро дар оғози хатти нубуввати Иёлоти Муттаҳида барпо мекунанд. Он хат кушода шудани мӯҳри бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нӯҳуми Дониёлро дар соли 1798 нишон медиҳад. Дар анҷоми хатти нубуввати Иёлоти Муттаҳида, хатти шашум ба вучуд меояд, ки кушода шудани мӯҳри бобҳои даҳум, ёздаҳум ва дувоздахумро дар соли 1989 нишон медиҳад.

Оғози хати нубуввати ҳайвони замин, чунон ки дар боби чоруми Дониёл муаррифӣ шудааст, бо рамзи «ҳафт замон» аломатгузорӣ гардидааст, ва анҷоми хати нубуввати ҳайвони замин низ бо рамзи «ҳафт замон» аломатгузорӣ шудааст. Оғоз ва анҷоми давраи таърихе, ки бо кушода шудани мӯҳри бобҳои ҳафт, ҳашт ва нӯҳ муаррифӣ мегардад, низ бо рамзи «ҳафт замон» аломатгузорӣ шудааст. Оғоз ва анҷоми давраи таърихе, ки бо кушода шудани мӯҳри бобҳои даҳ, ёздаҳ ва дувоздахуми Дониёл муаррифӣ мегардад, низ бо «ҳафт замон» аломатгузорӣ шудааст.

Анҷоми давраи таърихе, ки ҳангоми кушода шудани Дониёл бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва нӯҳум дар «замони охир» дар соли 1798 оғоз ёфта буд, соли 1863 буд. Оғози давраи таърихе, ки ҳангоми кушода шудани Дониёл бобҳои даҳум, ёздаҳум ва дувоздахум дар «замони охир» оғоз ёфт, соли 1989 буд. Аз соли 1863 то соли 1989 яксаду бисту шаш сол мешавад. Яксаду бисту шаш сол як даҳяк, ё ушр, аз як ҳазору дусаду шаст сол аст. Пас, адади яксаду бисту шаш рамзи як ҳазору дусаду шаст сол мебошад, ки «биёбон»-ро ифода мекунад, ва он, дар навбати худ, рамзи ду ҳазору панҷсаду бист соли «ҳафт замон» аст.

Ин воқеият нишон медиҳад, ки дар таърихи ҳайвони заминӣ, дар ҳаракати фариштаи аввал дар оғоз, ва сипас дар ҳаракати фариштаи сеюм дар анҷом, ҳар ду ҳам дар оғоз ва ҳам дар анҷоми худ бо «ҳафт замон» нишонагузорӣ шудаанд. Ва давраи вақт миёни ин ду ҳаракат, ки онҳоро ба ҳам мепайвандад, низ бо «ҳафт замон» ифода ёфтааст.

Бе татбиқи усули библиявии «сатр бар сатр», дидан ва фаҳмидани чунин навъи ваҳй номумкин аст; зеро бе он усул, китоби муҳрзада метавонист ба касе дода шавад, ки дар ҳунари илоҳиёт таҳсил ёфтааст, ва он гоҳ аз ӯ метавонистанд шарҳе талаб кунанд, ки маънии он китоби муҳрзада чист. Ғурури андешаи ӯ водораш мекард, ки ишора намояд, ки китоби муҳрзада фаҳмида намешавад, зеро он муҳрзада буд. Сипас шумо метавонистед ҳамон китоби муҳрзадаро гирифта, онро ба яке аз гӯсфандони рамае диҳед, ки аз ҷониби ҳамон шахси ба ном равшанфикр идора ва ҳасӣ карда шудааст; ва он рамае, ки ба зиёфат кардан бар таомҳои афсонаомези илоҳиётшинос одат карда, худро осуда ҳис мекунад, аз ба кор бурдани он китоби муҳрзада худдорӣ мекард, зеро онҳо ба хубӣ медонанд, ки танҳо онҳое, ки аъзои Санҳедрини илоҳиётӣ мебошанд, таъйин шудаанд, то муайян созанд, ки ҳақиқат чист.

«Дар ҳайрат монед ва мутааҷҷиб шавед; фарёд занед ва нола кунед; маст шудаанд, вале на аз шароб; меларзанд, вале на аз нӯшокии саҳт. Зеро ки Худованд бар шумо рӯҳи хоби амиқро рехтааст, ва ҷашмони шуморо бастааст; анбиё ва сардорони шуморо, яъне бинандагонро, пӯшонидаст. Ва тамоми рӯё барои шумо мисли сухани китоби мӯҳршуда гардидааст, ки онро ба шахси донишманд дода, мегӯянд: “Илтимос, инро бихон”; вале ӯ мегӯяд: “Ман хонда наметавонам, зеро он мӯҳр шудааст”.»

«Аз ин рӯ Худованд мегӯяд: Азбаски ин қавм бо даҳони худ ба Ман наздик мешаванд ва бо лабҳои худ Маро эҳтиром мекунанд, вале дилҳои худро аз Ман дур сохтаанд, ва тарси онҳо аз Ман тибқи аҳкоми одамон омӯхта шудааст, бинобар ин, инак, Ман боз амали аҷиб ва мӯъҷизае ба амал хоҳам овард; ва ҳикмати ҳақимони онҳо набуд хоҳад шуд, ва фаҳмиши хирадмандони онҳо пинҳон хоҳад монд. Вой бар ҳоли онҳое ки амиқ мекобанд, то машварати худро аз Худованд пинҳон доранд, ва қорҳои онҳо дар торикӣ аст, ва мегӯянд: Кист, ки моро бинад, ва кист, ки моро донанд? Ба ростӣ, вожгун сохтани чизҳо аз ҷониби шумо мисли гили қуллол ҳисоб хоҳад шуд; зеро оё сохта аз офарандаи худ хоҳад гуфт: Ӯ маро насохт? Ё офарида аз шаклдиҳандаи худ хоҳад гуфт: Ӯ фаҳмиш надошт?»

«Ҳар як калимаи ин ба иҷро хоҳад расид. Касоне ҳастанд, ки дилҳои худро дар ҳузури Худо ғурутан намесозанд ва ба ростӣ роҳ намеравад. Онҳо мақсадҳои ҳақиқии худро пинҳон медоранд ва бо ғариштаи суқуткарда, ки дурӯғро дӯст медорад ва ба ҷо меоварад, мушоракат нигоҳ медоранд. Душман бар мардоне, ки онҳоро барои фиреб додани онҳое ки то андозае дар торикӣ ҳастанд истифода бурда метавонанд, рӯҳе меоварад. Баъзеҳо оҳиста-оҳиста аз торикӣ ҳоким фаро гирифта мешаванд ва ҳақиқатро ба ивази ҳаётӣ қанор мегузоранд. Рӯзе, ки нубувват ба он ишора кардааст, фаро расидааст. Исои Масеҳ фаҳмида намешавад. Исои Масеҳ барои онҳо афсонаест. Дар ин марҳилаи таърихи замин, бисёре мисли одамони маст рафтор мекунанд. “Дар ҷои худ биистед ва ҳайрон шавед; фарёд занед ва нола кунед; онҳо мастанд, аммо на аз шароб; меланганд, аммо на аз майи саҳтнӯш. Зеро ки Худованд бар шумо рӯҳи хоби амиқро рехтааст ва ҷашмони шуморо бастааст. Паёмбарон ва ҳоқимони шумо, яъне бинандагонро, Ӯ пӯшидааст”. Мастии рӯҳонӣ бар бисёре аз онҳое аст, ки гумон мекунанд, онҳо ҳамон қавме ҳастанд, ки сарафроз хоҳанд шуд. Имони динии онҳо маҳз ҳамон гуна аст, ки дар ин Навишта тасвир шудааст. Зери таъсири он, онҳо наметавонанд

рост роҳ раванд. Онҳо дар рафтори худ роҳҳои қач месозанд. Яке ва баъд дигаре, онҳо ба ин сӯ ва он сӯ меланганд. Худованд ба онҳо бо шафқати бузург менигарад. Роҳи ҳақро онҳо нашинохтаанд. Онҳо тарҳрезони илмӣ ҳастанд, ва онҳое ки метавонистанд ва мебоист кумак мекарданд, ба сабаби диди равшани рӯҳонӣ, худ фирефта шудаанд ва кори шариронаро дастгирӣ мекунанд.

Рӯшдҳои ин рӯзҳои охир ба зудӣ шакли қатъӣ хоҳанд гирифт. Вақте ки ин фиребҳои рӯҳонигароёна ҳамчун он чи дар ҳақиқат ҳастанд,—амалҳои ниҳонии арвоҳи шарир,—ошкор гарданд, онҳое ки дар онҳо нақше бозидаанд, мисли одамоне хоҳанд шуд, ки ақли худро аз даст додаанд.

«Зеро чунин мегӯяд Худованд: “Азбаски ин қавм бо даҳони худ ба Ман наздик мешаванд ва бо лабони худ Маро эҳтиром мекунанд, вале дилҳои худро аз Ман дур кардааст, ва тарси онҳо аз Ман аз рӯи аҳкоми одамон омӯхта шудааст, бинобар ин, инак, Ман боз дар миёни ин қавм кори аҷиб ба амал хоҳам овард, кори аҷиб ва шигифтангез; зеро ҳикмати ҳикматмандони онҳо nobуд хоҳад шуд, ва фаҳмиши фаҳмидарони онҳо ниҳон хоҳад гардид. Вой бар ҳоли онҳое ки андешаҳои худро аз Худованд амиқ пинҳон кардан мехоҳанд, ва қорҳои онҳо дар торикӣ аст, ва мегӯянд: ‘Кист, ки моро бинад? Ва кист, ки моро бидонад?’ Ба ростӣ, вожгун сохтани чизҳо аз ҷониби шумо мисли гили кулолгар шумурда хоҳад шуд; зеро оё маҳсули даст метавонад дар бораи офарандаи худ бигӯяд: ‘Ў маро наофаридааст’? Ё оё чизи сохташуда метавонад дар бораи он ки онро шакл додааст, бигӯяд: ‘Ў фаҳмиш надошт?’»

«Ба ман нишон дода шудааст, ки дар таҷрибаи мо мо ба ҳамин ҳолати воқеаҳо дучор шудаем ва ҳоло низ дучор мешавем. Одамоне, ки нури бузург ва имтиёзҳои аҷиб доштаанд, сухани роҳбаронро пазируфтаанд, ки худро доно мепиндоранд, ки аз ҷониби Худованд бисёр илтифот ёфта ва баракат дода шудаанд, вале худро аз дасти Худо берун карда, худро дар сафи душман қарор додаанд. Дунё бояд аз мағолатаҳои зоҳиран муътамад лабрез гардад. Як зеҳни инсонӣ, ки ин мағолатаҳоро мепазирад, бар зеҳнҳои дигари инсонӣ таъсир хоҳад кард, зеҳнҳое ки далелҳои гаронбаҳои ҳақиқати Худоро ба дурӯғ табдил додаанд. Ин одамон аз ҷониби ғариштагони афтода фирефта хоҳанд шуд, дар ҳоле ки мебоист ҳамчун ниғаҳбонони амин устувор меистоданд ва барои ҷонҳо бедорона назорат мекарданд, мисли онҳое ки бояд ҳисобот диҳанд. Онҳо силоҳҳои муборизаи худро фуру гузоштаанд ва ба арвоҳи фиребанда гӯш додаанд. Онҳо машварати Худоро бетаъсир мегардонанд ва ҳушдорҳо ва сарзанишҳои Ёро қанор мениҳанд, ва ба таври ошкор дар ҷониби Шайтон мебошанд, ба арвоҳи фиребанда ва таълимоти девҳо гӯш медиҳанд.»

«Масти рӯҳонӣ акнун бар одамоне омадааст, ки набояд чун қасоне, ки зери таъсири шароби саҳт қарор доранд, мелангиданд. Ҷиноятҳо ва бетартибӣҳо, фиребгарӣ, найранг ва муомилаи ноодилона ҷаҳонро пур месозанд, мувофиқи таълими он роҳбаре ки дар саҳнҳои осмонӣ исён бардошт.

«Таърих такрор хоҳад шуд. Ман метавонам муайян созам, ки дар ояндаи наздик чӣ хоҳад буд, аммо ҳанӯз вақти он нарасидааст. Симои мурдагон, ба воситаи ҳилаи макқоронаи шайтон, пайдо хоҳад шуд, ва бисёре бо он қасе ҳамроҳ хоҳанд гашт, ки

дурӯғро дӯст медорад ва ба амал меоварад. Ман қавми худро огоҳ месозам, ки ҳатто дар миёни худи мо баъзеҳо аз имон рӯй хоҳанд гардонд ва ба рӯхҳои фиребанда ва таълимоти девҳо гӯш хоҳанд дод, ва ба воситаи онҳо ҳақиқат бадном карда хоҳад шуд». Battle Creek Letters, 123–125.

Боби якуми Дониёл, ки паёми фариштаи аввалини Ваҳйи чордахро намояндагӣ мекунад, бо таърихи оғози ҳайвони заминӣ мувофиқат менамояд. Бобҳои якум, дуюм ва сеюми Дониёл, ки паёмҳои ҳар се фариштаи Ваҳйи чордахро намояндагӣ мекунанд, бо анҷоми Иёлотии Муттаҳида мувофиқат менамоянд. Набукаднесар таърихи фариштаи аввал ва боби якуми Дониёлро намояндагӣ мекунад. Белшасар таърихи фариштаи сеюм ва се боби аввали Дониёлро намояндагӣ мекунад.

«Ба охирин ҳокими Бобил, чунонки ба таври рамзӣ ба нахустини он, ҳукми Нигоҳбони илоҳӣ расида буд: “Эй подшоҳ, ... ба ту гуфта мешавад: салтанат аз ту дур карда шудааст.” Дониёл 4:31.» Анбиё ва Подшоҳон, 533.

Мо дар мақолаи навбатӣ таҳқиқи худро дар бораи Набукаднесар ва Балшасар идома хоҳем дод.

«Белшасар аз ин зухуроти қудрати Худо ба ҳайрат омада, ки нишон меод онҳо Шохиде доранд, ҳарчанд худ аз он огоҳ набуданд, имкониятҳои бузургро дошт, то қорҳои Худои зиндари, ва қудрати Ёро, бишиносад ва иродаи Ёро ба ҷо оварад. Ба ӯ нури бисёре ато шуда буд. Бобокалонаш, Набукаднесар, аз хатари фаромӯш кардани Худо ва ҷалол додани худ огоҳ карда шуда буд. Белшасар аз ронда шудани ӯ аз ҷамъияти одамон ва аз ҳамнишинии ӯ бо ҳайвоноти саҳро огоҳӣ дошт; ва ин воқеаҳо, ки мебоист барои ӯ дарсе мешуданд, ӯ онҳоро нодида гирифт, гӯё ки ҳаргиз рӯй надода буданд; ва ӯ идома дод, ки гуноҳҳои бобокалонашро такрор кунад. Ё чуръат кард, ки он ҷиноятҳоро содир намояд, ки доварҳои Худоро бар Набукаднесар оварда буданд. Ё маҳкум шуд, на танҳо барои он ки хулаш ба бадӣ амал мекард, балки барои он ки аз имкониятҳо ва қобилиятҳои, ки агар парвариш меёфтанд, метавонистанд ӯро росткор гардонанд, истифода накард». Testimonies to Ministers, 436.